

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma “Biokurināmā katlumājas būvniecība Rencēnu ielā 30, Rīgā” saņemto priekšlikumu pārskats

Veselības inspekcijas 22.05.2020. vēstule Nr. 4.5.-1./10986/

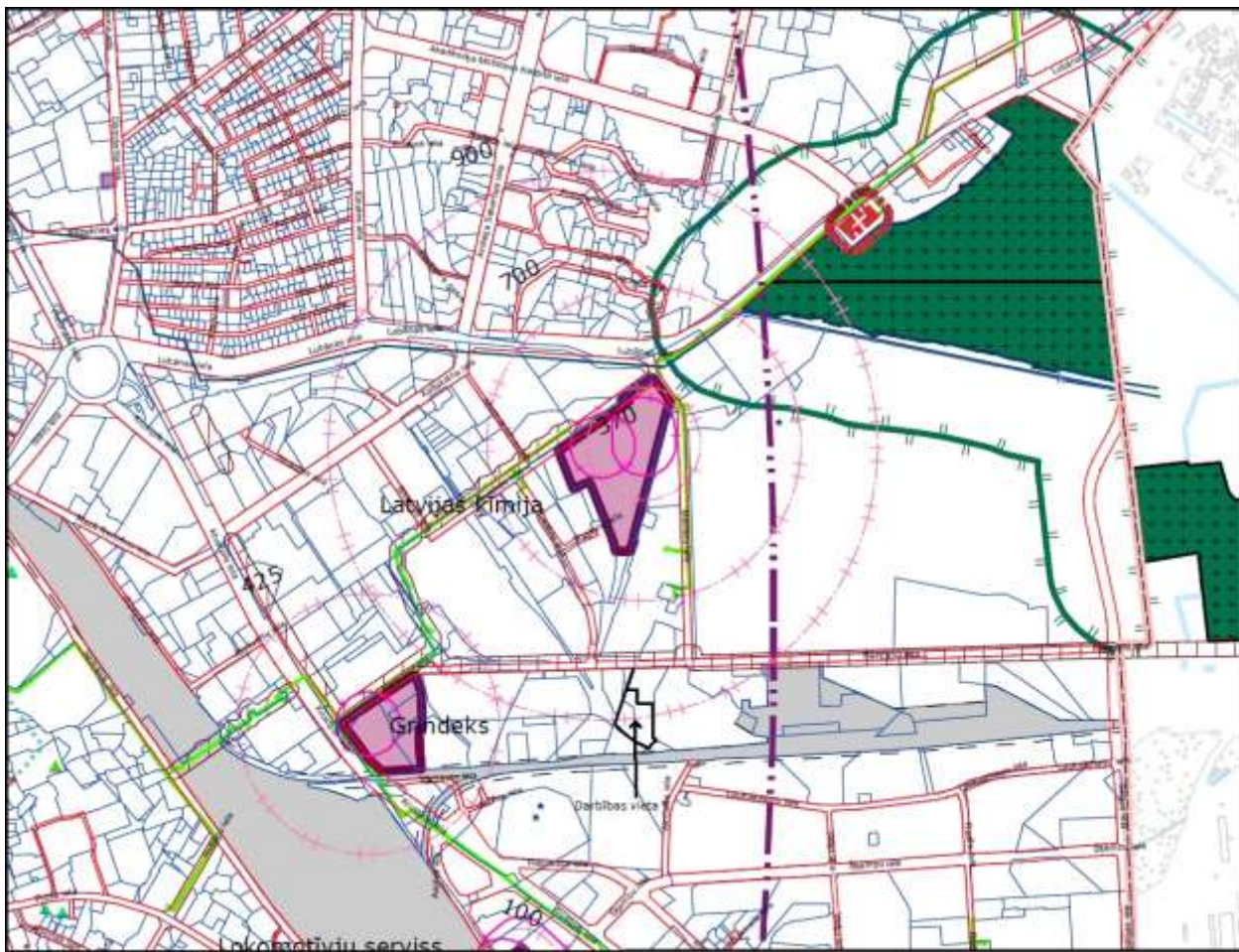
1. Ņemot vērā to, ka paredzētās darbības rādītais troksnis pārsniedz Noteikumos noteiktos robežlielumus jauktai apbūvei nakts laikā par 2-3 dB, kas var ietekmēt apkārtējo iedzīvotāju dzīves apstākļus, Inspekcija uzskata, ka Ziņojuma pilnveidošanai nepieciešams to papildināt ar detalizētāku informāciju par trokšņa samazināšanas pasākumiem.	Ir veikts trokšņa emisijas avotu precizējums – trokšņa avoti katlumājas teritorijā būs izvietoti iekštelpās un līdz ar to trokšņa emisijas apkārtējā vidē tiek būtiski samazinātas, salīdzinot ar iepriekšējo novērtējumu.
Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes 19.06.2020. vēstule Nr. 2.4/5528/RI/2020	
1. Saskaņā ar Stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limitu projektā (turpmāk – SPAELP) sniegto informāciju katlu mājā kā kurināmo izmantos atjaunojamus energoresursus – zemas kvalitātes kurināmo – šķeldu, mežizstrādes šķeldu ar zāģu skaidu un koksnes mizas piejaukumu. Aprēķinos izmantots šķeldas kurināmā zemākais sadegšanas siltums 3,26 TJ/1000 ber.m ³ . Lūdzam pamatot zemākā sadegšanas siltuma piemērotību paredzētajam kurināmajam.	Tā kā šobrīd nav zināms precīzs katlu mājas darbības nodrošināšanai iepirktais šķeldas zemākais sadegšanas siltums, jo kurināmo plānots iepirkt no dažādiem piegādātājiem, tad aprēķinos tiek pieņemts Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra izstrādātajā “CO ₂ emisiju no stacionārās kurināmā sadedzināšanas aprēķina metodikā” norādītais šķeldas zemākais sadegšanas siltums.
2. Emisiju aprēķins veikts slāpekļa dioksīdam, oglekļa oksīdam, sēra dioksīdam, cietajām daļiņām PM _{2,5} un daļiņām PM ₁₀ , izmantojot emisiju robežvērtības jaunām vidējas jaudas sadedzināšanas iekārtām, kas noteiktas Ministru kabineta 2017.gada 12.decembra noteikumos Nr.736 “Kārtība, kādā novērš, ierobežo un kontrolē gaisu piesārņojošo vielu emisiju no sadedzināšanas iekārtām” 5.pielikumā. Saskaņā ar minētā pielikuma 1.piezīmi sēra dioksīda vērtība neattiecas uz iekārtām, kurās dedzina tikai cieta koksnes biomasu. Lūdzam sniegt skaidrojumu.	Aprēķins veikts sēra dioksīdam, pamatojoties uz: 1) šķelda kā kurināmais nelielos daudzumos satur sēru, kas degšanas procesā veido sēra dioksīdu (detalizētāks sēra saturs novērtējums šķeldā dots Ziņojumā); 2) sēra dioksīdam atbilstoši MK noteikumu Nr. 1290 (03.11.2009.) “Noteikumi par gaisa kvalitāti” 1. un 14. pielikumam ir noteikti robežlielumi, līdz ar to ir jāvērtē plānotās katlumājas darbības rezultātā veidotās sēra dioksīda emisijas un to kopējais pieaugums Rīgas pilsētas teritorijā paredzētās darbības īstenošanas ietekmē; 3) prasību veikt SO ₂ mērījumus vidējas jaudas sadedzināšanas iekārtai, kurā kā kurināmo izmanto biomasu atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai (ES) 2015/2193 (25.11.2015.), prasības iestrādātas arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas “Vadlīnijās vidējas jaudas sadedzināšanas iekārtu regulējuma ieviešanai” (04.2018.) – 5. tabulā. Atbilstoši MK noteikumu Nr. 736 (12.12.2017.) “Kārtība, kādā novērš, ierobežo un kontrolē gaisu piesārņojošo vielu emisiju no sadedzināšanas iekārtām” 5. pielikumam, netiek norādīta sēra dioksīda robežvērtība vidējas jaudas

		<p>sadedzināšanas iekārtai, kurā kā kurināmo izmanto šķeldu. Noteikumos nav minētas citas iespējamās robežvērtības, līdz ar to tiek ņemts vērā šo noteikumu 3. pielikums, kurā tiek noteikta $200 \mu/m^3$ robežvērtība jaunām lielas jaudas sadedzināšanas iekārtām, kas tiek piemērota arī šķeldai. Ņemot vērā, ka lielas jaudas sadedzināšanas iekārtām nosaka stingrākus robežlielumus, arī plānotajai vidējas jaudas katlumājai tiek izvēlēts šis robežlielums, lai nodrošinātu atbilstību augstākiem normatīviem.</p>
3.	<p>A alternatīvai jāveic piesārņojošo vielu izkliedes modeļa jutīguma analīze slāpekļa dioksīda stundas un gada koncentrācijām, B un C alternatīvām – gada koncentrācijām, atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 2.aprīļa noteikumu Nr.182 “Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi” 27.punkta prasībām.</p>	<p>Nepieciešamā jutības analīze veikta emisiju izvērtējumā, detalizētāk skatīt 7. pielikumā.</p>
4.	<p>IVN Ziņojuma Ģenerālplāna Apzīmējumu sadaļā pie projektētajiem kanalizācijas tīkliem norādīti 3 apzīmējumi (K1, K2 (tumši zaļā krāsā) un K2 (gaiši zaļā krāsā)). Ģenerālplānā nekustamā īpašuma teritorijā norādīti tikai K1 un K2 (tumši zaļā krāsā) kanalizācijas tīkli, norādītas to pieslēguma vietas pie Rīgas pilsētas centralizētajiem sadzīves un lietus kanalizācijas kolektoriem, bet K2 (gaiši zaļā krāsā) kanalizācijas tīkli nav uzrādīti. Lūdzam precizēt informāciju par paredzētajiem K2 (gaiši zaļā krāsā) kanalizācijas tīkliem uzņēmuma teritorijā.</p>	<p>Ģenplāna veiktas korekcijas, K2 (gaiši zaļā krāsā), kas apzīmē kanalizācijas tīklus, izņemts no apzīmējumiem.</p>

<p>5. IVN Ziņojumā tiek norādīts, ka katlumāja atradīsies ~900 m attālumā no SIA “Latvijas ķīmija” uzņēmuma teritorijas Cesvaines ielā 3, Rīgā. SIA “Latvijas ķīmija” ir rūpniecisko avāriju riska objekts. Dienests no Valsts zemes dienesta kadastra informācijas sistēmas kadastrs.lv secina, ka plānotā katlu māja atradīsies ~540 m attālumā no SIA “Latvijas ķīmija” noliktavām. Saskaņā ar Rīgas domes 2005.gada 20.decembra saistošo noteikumu Nr.34 “Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” 77.2.7.apakšpunktu SIA “Latvijas ķīmija” 700 m ierobežojumu zonā aizliegts būvēt sprādzienbīstamu un ugunsbīstamu objektu, bīstamo vielu transportēšanas cauruļvadu un bīstamo kravu pārkraušanas staciju vai šķirotavu, izņemot, ja šis objekts ir nepieciešams esošo objektu darbības nodrošināšanai. Lūdzam veikt detalizētu izvērtējumu par plānotās katlu mājas atrašanos SIA “Latvijas ķīmija” 700 m ierobežojumu zonā, darbības iespējamību no Rīgas pilsētas teritorijas plānojuma viedokļa, kā arī izvērtēt nepieciešamību veikt avāriju risku analīzi un novērtēt ietekmes uz rūpniecisko avāriju riska objektu.</p>	<p>Saskaņā ar spēkā esošā Rīgas teritorijas plānojuma 2006. – 2018. gadam 17. pielikumu, paredzētās darbības vietu šķērso 900 m aizsargjosla, daļa no paredzētās darbības vietas atrodas ārpus šīs aizsargjoslas robežām. kas nozīmē, ka attālums no šīs vietas līdz SIA “Latvijas ķīmija” ir lielāks nekā 700 m (skatīt 1. attēlu). 900 m aizsargjoslā nav aizliegts būvēt tāda veida objektu kā paredzētā darbība, detalizētāk par ierobežojumiem 900 m aizsargjoslā Ziņojuma 6.1. nodaļā.</p> <p>Vērtējot attālumu dabā līdz SIA “Latvijas ķīmija” teritorijai, ir ņemts vērā:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) plānotās katlu mājas ēkas tuvākā stūra atrašanās vieta (nav objektīvi vērtēt attālumu no kadastra robežas līdz kadastra robežai, jo uzreiz aiz tām neatrodas bīstamie objekti); 2) SIA “Latvijas ķīmija” Civilās aizsardzības plānā pieejamā informācija par tuvāko bīstamo vielu pieņemšanas/uzglabāšanas iecirkņa atrašanās vietu. <p>Kā redzams 2. attēlā, attālums līdz tuvākajam bīstamo ķīmisko vielu iecirknim ir vismaz 706 m.</p>
<p>Rīgas Domes Mājokļu un vides departamenta Vides pārvaldes 09.06.2020. vēstule Nr. DMV-20-2059-nd</p>	
<p>1. No veiktajiem piesārņojošo vielu izkliedes aprēķinu rezultātiem redzams, ka maksimālā aprēķinātā NO₂ gada summārā koncentrācija ārpus darba vides ir 33,80 μg/m³ un pārsniegs augšējo piesārņojuma novērtēšanas sliekšni (32 μg/m³), bet maksimālā summārā NO₂ stundas 19. augstākā koncentrācija plānota 160,92 μg/m³ un arī tā pārsniegs augšējo piesārņojuma novērtēšanas sliekšni (140 μg/m³). Iepriekšminētās koncentrācijas ir vērtējamas kā salīdzinoši augstas.</p>	<p>Emisiju izvērtējumā (7. pielikums) veikts novērtējums atbilstoši MK noteikumu Nr. 1290 (03.11.2009.) “Noteikumi par gaisa kvalitāti” 14. pielikumam. Tika novērsta aritmētiskā kļūda summāro koncentrāciju aprēķinā.</p> <p>Ziņojuma 15. Nodaļa papildināta ar sekojošu informāciju:</p> <p>iekārtā A alternatīvas gadījumā monitorings tiks veikts atbilstoši Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas “Vadlīnijas vidējas jaudas</p>

<p>Slāpekļa dioksīds ir gaisu piesārņojošā viela, kas var būtiski ietekmēt cilvēku veselību, līdz ar to uzskatām, ka operatoram papildus būtu jāizmanto slāpekļa dioksīda emisiju samazinoši pasākumi. Operators ir paredzējis veikt kurināmā patēriņa uzskaiti t.sk. monitorēt kurināmā kvalitāti, pirms šķeldas pieņemšanas no piegādātāja, pieprasot produktu raksturojošos parametrus, kas ir atbalstāmi, jo daļiņu emisijas palielinās, ja tiek izmantota zemas kvalitātes koksne, piemēram, mitra koksne. Ziņojumā trūkst informācijas par plānoto monitoringu. Attiecībā uz gaisa kvalitāti ir tikai norādīts, ka “katlu mājas monitoringa sistēmā ir jāiekļauj gaisa piesārņojošo vielu kontroles sistēma”.</p>	<p>sadedzināšanas iekārtu regulējuma ieviešanai” (04.2018.) 6. tabulā noteiktajam mērījumu biežumam un tas tiks veikts visām vielām, kam noteikti robežlielumi. Ja Valsts vides dienests izvirzīs papildus monitoringa nosacījumus B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā, tie tiks pildīti. B,C alternatīvas gadījumā tiks veikts nepārtrauktais NO_x monitorings dūmgāzēs, izmantojot automātisku dozēšanas sūkņu regulēšanu, vadoties pēc amonjaka/karbamīda caurplūduma mērījuma un nepieciešamā NO_x līmeņa noteiktajā distancēs vadības diapazonā atkarībā no katla slodzes. Detalizētāk sistēmas apraksts sniegts Ziņojuma 5.2.1. nodaļā.</p>
<p>2. Ziņojuma Radītā trokšņa novērtējuma daļas izpildījums nevieš uzticību par tā kvalitāti un ticamību, piemēram:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nav saprotama nepieciešamība pastāvošās trokšņa situācijas (fona trokšnis) apskatā ietvert ‘Rail Baltic’ ietekmes uz vidi novērtējumu, tajā skaitā, trokšņa situācijas modelēšanas kartes, ja tajās netiek atspoguļota trokšņa situācija ar nesen darbību uzsākušo “Rīgas BioEnergija” katlu māju Meirānu ielā 10; • Projektējamās katlu mājas radītā trokšņa situācijas modelēšanā (trokšņa kartē) nav atspoguļots projektējamās katlu mājas tiešā tuvumā austrumu pusē esošā aptuveni 200 m garā angāra un blakus esošās metāllūžņu iepirkšanas bāzes Rencēnu ielā 25a vairāku ēku ietekmes uz skaņas (trokšņa) izplatīšanos no trokšņa avota zonējums. Trokšņa novērtējuma daļā nav atbildēts uz ietekmes uz vidi novērtējuma galveno jautājumu – kāds būs trokšņa piesārņojuma pieaugums trokšņa avota tuvumā esošajās trokšņa jūtīgajās teritorijās, šajā gadījumā dzīvojamā apbūvē Šķirotavas cietums [tur ir dzīvokļi?] un pie daudzstāvu dzīvojamām mājām Krustpils ielā 77. Ziņojuma Radītā trokšņa novērtējuma daļas 4.1.tabulā ‘Paredzētās darbības radītais trokšņa līmenis’ kolonnā ‘Radītās darbības ietekme uz trokšņa līmeni’ uzrādītie ietekmes procenti nav saskaņoti ar iespējamiem trokšņa līmeņa pieaugumiem šajā pašā tabulā, piemēram, Ldiena Šķirotavas cietums, kur var aprēķināt, ka trokšņa radītāja robežlieluma 60 dB(A) pārsniegums ir līdz 5 dB (65 dB – 60 dB), kas procentos atbilst 78% pārsniegumam, tabulā sniegts kā procentuālais pārsniegums par 2%, kas savukārt atbilst tikai 0,18 dB. Turklāt pilnīgi neizprotams ir 4.1.tabulā Ldiena Jauktai apbūvei 	<p>Veikti trokšņa novērtējuma labojumi un papildinājumi. Paredzētās darbības teritorija atrodas blakus plānotajai dzelzceļa līnijai Rail Baltica, kam izstrādāts IVN Ziņojums un saņemts atzinums, kā arī uzsākta projekta realizācija. Līdz ar to vērtējot paredzētās darbības teritorijas tuvumā esošo fona trokšņa līmeni, nepieciešams ietvert arī dzelzceļa līnijas Rail Baltica radīto piesārņojumu. Ņemot vērā, ka Rail Baltica izstrādātās trokšņa summārās kartes ietver Rīgas pilsētas aglomerācijas stratēģiskā trokšņa novērtējumu un Rail Baltica projekta radītos trokšņa līmeņus, šīs informācijas izmantošana uzskatāma par aptverošāku, prognozējot iespējamās trokšņu līmeņu izmaiņas.</p>

<p>uzrādītais paredzētās darbības un fona trokšņa summārais trokšņa līmenis 65 dB, kas ir par 4 dB zemāks par fona troksni 60 – 69 dB kopā ar paredzētās darbības radīto trokšņa līmeni, bet tomēr ar +4% (+0,34 dB) projektējamās katlu mājas ietekmes palielinājumu. Arī Ziņojuma kopsavilkumā dotais 4.1.tabulas nosaukumu “Paredzētās darbības radītais trokšņa līmenis” vēlams precīzēt, atspoguļojot IVN galveno mērķi – paredzētās darbības radīto pieaugumu, salīdzinot ar pastāvošo trokšņa situāciju (trokšņa fonu).</p>	
--	--

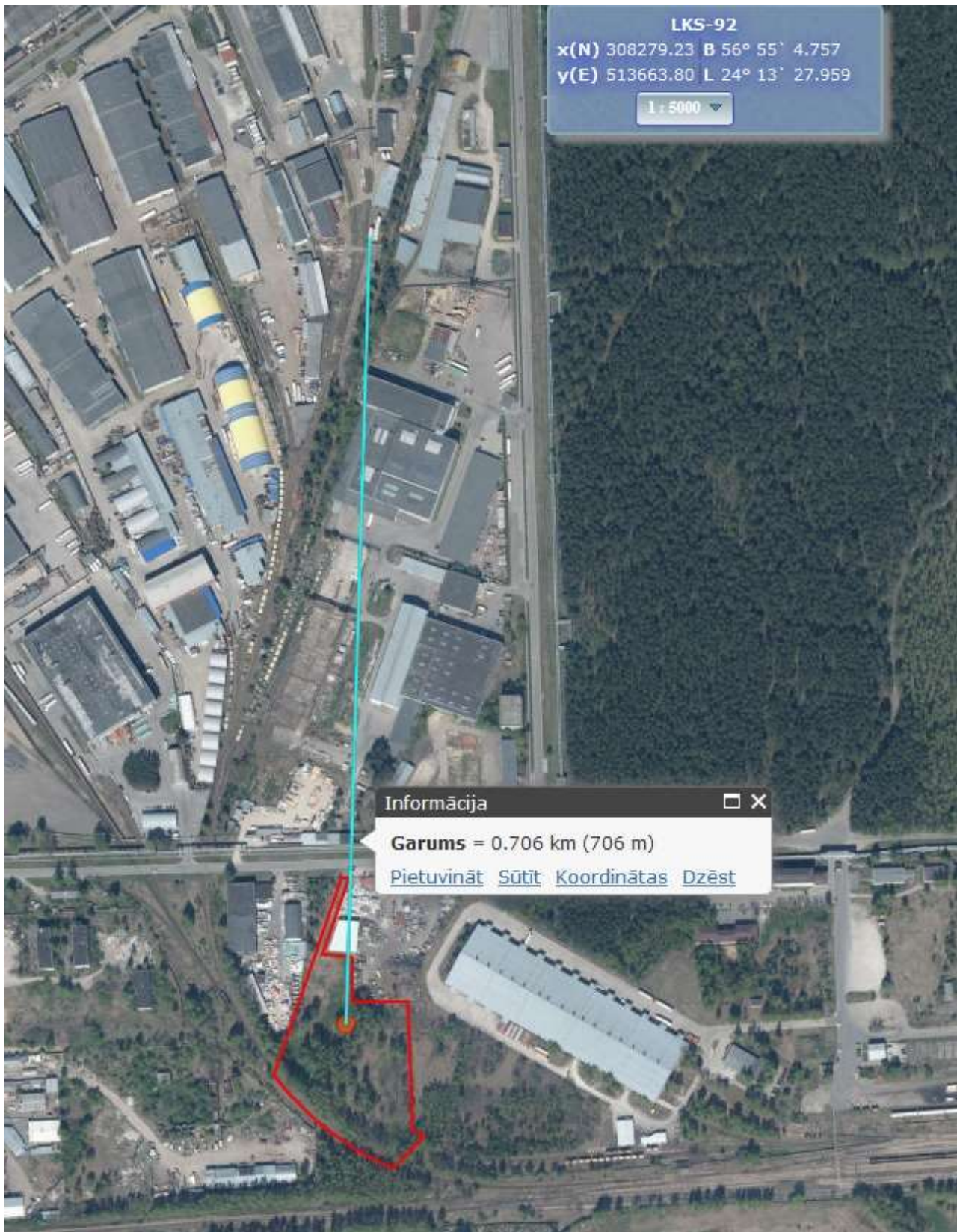

- Apzīmējumi**
- ★ Odeņs nemīšanas vietas
 - Aizsargjoslas gar lielām (sarkanās līnijas)
 - Aizsargjoslas gar dzelzceļiem
 - Aizsargjosla ap gāzes vadiem, ar spiedienu vairāk par 0,4 mPa līdz 1,6 mPa
 - Drošības zonas ap naftas, naftas produktu, bīstamu ķīmisku vielu un produktu cauruļvadiem, tīplēm, krātuvēm un pārkraušanas uzņēmumiem (paaugstināta riska objekti)
 - 15 km zona ap starptautiskās lidostas "Rīga" kontrolpunktu, kur darbību veiktšanai, kas veicina putnu koncentrāciju, saņemama Civilās aviācijas aģentūras atļauja
 - Naftas, naftas produktu, bīstamu ķīmisku vielu un produktu cauruļvadi, tīplnes, krātuves un pārkraušanas uzņēmumi un to aizsargjoslas
 - ||| Aizsargjosla gar virszemes siltumvadiem, kuru diametrs ir 400 mm un lielāks

Kartes sagatavošanā izmantots Rīgas teritorijas plānojuma 2006. - 2018. gadam Grafiskā daļa (17. pielikums)

1. attēls. Aizsargjoslas paredzētās darbības teritorijā saskaņā ar spēkā esošo teritorijas plānojuma 17. pielikumu

2. attēls. Attālums līdz tuvākajam bīstamo vielu iecirknim SIA “Latvijas ķīmija” teritorijā